

KERSTKNUTSELS

Wat doen we dit jaar met kerst? Natuurlijk weet iedereen dat al. Want gedeeltelijk wordt dat ook door de traditie bepaald. We gaan naar de nachtmis, brengen eerste kerstdag in huiselijke kring door en gaan tweede kerstdag op familiebezoek. En daar is allemaal niks mis mee. De vraag is alleen... zijn er ook alternatieven? We wagen een poging en geven enkele suggesties.

Een alternatieve nachtmis

Nee, we zeggen het eigenlijk verkeerd. Het is een alternatief voor de nachtmis. Enige jaren geleden zijn we om 12 uur nu eens niet naar de nachtmis geweest, maar naar een toneelvoorstelling. Het was echt alternatief toneel met dialogen, zang en bizarre gebeurtenissen over 'het nieuwe leven'. Ook de entourage was anders: een vervallen kapel zonder stoelen. We zaten op kussens op de grond (wel wat spierpijn aan overgehouden!). De kinderen vonden het prachtig. Na afloop was er koffie met krentenbrood. Ja, en dan kom je heel anders thuis. Niet stijf, slaperig en rillerig, maar opgewekt, volop pratend en warm. En dan tóch een stukje traditie met worstebroodjes!

Zoek je ook zoiets? Kijk dan eens in de 'Bommelse krant' of het 'Vughtenaartje'. Tien tegen één dat je er iets in deze stijl in vindt.

Kerststallen kijken in België

Iets leuks voor tweede kerstdag, als je geen zin hebt om de hele dag naar je eigen kerstboom of kerststal te gaan zitten turen: al enkele jaren bestaat de mogelijkheid om in de Belgische Kempen kerststallen te gaan bekijken. Hartstikke leuk en gezellig, vooral met wat kleinere kinderen. Er zijn verschillende mogelijkheden om dat 'georganiseerd' te doen, maar je kunt ook zelf (per auto) een uitgestippelde route volgen. De VVV-kantoren kunnen je er actuele informatie over geven. Maar misschien heb je aan het hierbij afgedrukte routekaartje voldoende. En het alternatieve tweede kerstdag-menu bestaat natuurlijk uit een zak heerlijke Belse patatten mét!

Wij hadden gehoopt voor deze kerststallentocht een alternatief te kunnen aanbieden: een Brabantse Kapellentocht. Helaas bleek, dat deze route alleen voor fietsers is bedoeld. Nu is dat in het kader van de fietspromotie wel aardig, maar niet aan te bevelen voor de decembermaand. Het zou maar eens sneeuwen met kerst? Misschien komen we er in de zomer nog op terug. Wie zich nu al wil oriënteren, kan alvast het boekje van Paul Spapens kopen: *Kapellen in Midden-Brabant* (verkrijgbaar bij de boekhandel of het Brabants Dagblad). Een beetje doe-het-zelver stippelt natuurlijk zijn/haar eigen autotochtje uit, maar we durven dit idee nauwelijks te stimuleren...

In een hoek met een boek

De meesten van ons hebben wel een boek met kerstvertellingen en kerstverhalen voor jong en oud in huis, dat ieder jaar weer onder het stof vandaan gehaald wordt. Tegen Sinterklaas- en kersttijd verschijnen er in dit genre altijd weer nieuwe boeken, al dan niet door de boekhandel aangeprezen als 'stemmig

cadeau'. Als je iets nieuws koopt, koop dan bewust; het aanbod is groot en er is veel kaf onder het koren.

Voor jonge kinderen werd een jaar of vier geleden door uitgeverij Zirkoon in Amsterdam een heel grappig prentenboek uitgegeven met als titel *Geen stille nacht* (ISBN 90-6177-463-2). Dit prentenboek gaat over een herbergier, die erg gesteld is op een goede nachtrust. Als Jozef en Maria aankloppen, geeft hij ze twee dekens en verwijst hen naar de stal om de hoek. Beiden komen even later terug voor een kleinere deken. Wanneer de herbergier weer in slaap gevallen is, wordt hij wakker van een verblindend licht, gevolgd door het aankloppen van de herders, die op zoek zijn naar Jozef en Maria. Ook de Driekoningen verwijst de herbergier, voor de zoveelste keer uit zijn nachtrust gehaald, naar de stal om de hoek. Wanneer een hemels gezang de arme herbergier opnieuw wekt, stormt hij zijn bed uit naar de stal... waar hij gemaand wordt rustig te blijven, want anders wordt de baby wakker!

Lees je graag gedichten? We hebben enkele hele aardige gevonden van Willem Wilmink (uit zijn *Verzamelde liedjes en gedichten*, Amsterdam, 1986): zie elders in dit kerstnummer.

Iets heel aparts is het boek van de Amerikaanse schrijver James Redfield, *De Celestijnse Belofte* (uitgegeven bij De Boekerij, Amsterdam, 1995/11e druk. Prijs f 27,50, ISBN 90-225-1810-8). De hoofdpersoon in dit boek raakt door een jeugdviendin betrokken bij de speurtocht naar een oud manuscript - afkomstig van de Maya's en diep in het oerwoud verborgen - dat Negen Inzichten bevat om de mensheid een eindje vooruit te helpen op de evolutionaire ladder. Het verhaal speelt in Peru, waar diverse personen achter deze inzichten aanjagen, de meesten om er zelf wijzer van te worden, maar er zijn ook vertegenwoordigers van de regering of hoge functionarissen in de kerk die verspreiding uit alle macht willen tegenhouden, desnoods met bruto geweld.

In Amerika zijn al 1,75 miljoen exemplaren van dit boek verkocht, en ook in Nederland stond het begin dit najaar onbetwist bovenaan op de bestsellerlijsten, ondanks weinig lovende recensies (zie bv. *Vrij Nederland* van 7 oktober) en niet zo optimistische geluiden van enkele collega's. Toch schijnt het boek 'gevreten' te worden door duizenden en duizenden lezers. Wie erdoor van slag raakt of de Negen Inzichten zelf wil gaan ontdekken: er is ook een werkboek bij verschenen!

Om oog en oor te strelen

The Golden Christmas Voices, Weihnachten mit Freddie of kerstliedjes van het AVRO-kinderkoor onderhand grijs gedraaid? Ga eens op zoek naar wat alternatieve kerstmuziek, bijvoorbeeld uit Oost-Europa of Amerika. Ook hier geldt weer: kies bewust, want het aanbod is groot. Hou je het toch liever op traditionele kerstmuziek: we zagen/hoorden de 4-dubbele CD *Kerstmis door de jaren heen*, waarop nostalgische kerstliederen verweven worden met moderne kerstsongs: Julie Andrews *Silent Night*, *Santa Claus is Coming to Town* van Pat Boone, Rudolf Schock zingt *Süsser die Glocken nie klingen*; maar ook *Last Christmas*

van Wham! en *Do They Know It's Christmas?* van Band Aid staat er op. Klein nadeeltje: de prijs bedraagt f 159,00.

Al jaren kun je met kerst naar speciale televisie-uitzendingen kijken zoals *The Wizzard of Oz* (met Diana Ros e.a.) en *Christmas Carol*. En voor wie gewoon een potje wil janken met z'n allen, is er altijd wel een zender op de kabel te vinden die *The Sound of Music* of *Gejaagd door de wind* weer eens uitzendt. Of je huurt bij de videotheek gewoon *Sissi, de jonge keizerin*.

Een nieuw gezelschapsspel

Voor wie de kaartjes van Trivial Pursuit ('Triviant') zo'n beetje uit het hoofd kent, is er nu een nieuwe uitdaging op de markt gebracht: het Groot Van Dale spel der Nederlandse Taal. Met dit prachtig uitgevoerde spel - genomineerd als speelgoed van het jaar 1995 - kun je je kennis van de Nederlandse taal eens grondig testen. Onder leiding van de kerstman of kerstvrouw samen een Groot Dictee maken en je verbijten (lange ij) op de schrijfwijze (twee maal lange ij) van ogenschijnlijk (nog eens twee maal) gemakkelijke, maar bij nader inzien moeilijke woorden. Het spel telt duizenden struikelblokken, dubbele bodems en valkuilen. Als je de zin: "Nieuwguinese beo's zijn bij aviculturisten zeer gewild, omdat deze insekteneters met hun imitaties van astmatische rokershoestjes grote hilariteit teweegbrengen" foutloos kunt schrijven, hoeft je het spel niet te kopen. Maar als je twijfelt bij Przewaldskipaard, liniaal of lineaal, exzeem of eczeem, of aanwen(d)sel: dan is aanschaf te overwegen! Net zoals Triviant is dit spel niet echt goedkoop: bijna honderd gulden. Maar wij zagen het bij Blokker op het rek staan voor f 79,95. Nadeel is wel, dat je eigenlijk de Dikke Van Dale als scheidsrechter in huis moet hebben. Koppelverkoop, noemen ze dat markttechnisch. Daar kunnen wij als misschien nog iets van leren?

Kerstbalkoekjes

Als je er genoeg van hebt om telkens maar weer die traditionele kerstballen in je kerstboom te hangen: we hebben een recept gevonden om je eigen kerstversiering te bakken. Leuk om te doen, en niet alléén met de kleintjes. Bak wel een klein voorraadjie, want anders zit je al op tweede kerstdag met een kale boom!

Kerstmarkten

Bezoek tijdens de aanloop naar Kerstmis eens de kerstmarkten in Brussel, Aken, Essen of Düsseldorf: de sfeer die daar hangt is toch wel heel apart. Voor f 35,00 per bus op en neer, inclusief koffie. Een leuk dagje uit met Glühwein en leuke kerstversierinkjes. Bovendien kun je daarmee nog gauw een vrije dag afschrijven van de kaart, want de voorraad die je mee kan nemen naar het volgend werkjaar is beperkt, toch?

Gast aan tafel

Bij kerstinn's of Gast aan tafel hoeft je niet meteen aan zielige mensen of arme sloebbers te denken. Met een beetje goede wil (het is toch Kerstmis?) en creativiteit zijn er genoeg mogelijkheden te bedenken. Vooral kinderen blijken op dit punt vaak een grenzeloze fantasie te hebben!

Tot slot: een menukaart en aperitief in stijl

Wij mochten de achterkant van dit personeelsblad benutten om een suggestie te doen voor de kerstmenukaart. We hebben daarvoor een variant bedacht op de goede oude verjaardagskalenderkubus. De meesten hebben daar destijds driftig mee kunnen oefenen, dus het in elkaar knutselen van de door ons voorgestelde menukaart moet een fluitje van een cent zijn. Bovendien staat er een gebruiksaanwijzing bij, dus het kan gewoon niet mis gaan.

Tot slot een aardig drankje om het kerstmenu mee te beginnen:

- schenk een scheut(je) - iedereen heeft zo zijn eigen maatvoering - blauwe Curaçao in een hoog champagneglas;
 - vul aan met pompelmoessap;
 - ijsblokjes erin (waarin je tevoren een klein cherrytomaatje of -kersje hebt ingevroren);
 - takjes van de kerstboom ernaast als decoratie:
- en je hebt een stemmig kerst-aperitief!

Fijne kerstdagen en een goede jaarwisseling toegewenst,